

Posudek vedoucího na diplomovou práci Michala Hrušíka „Zahraniční politika ruské federace ve vztahu ku krajinám bývalého Sovětského svazu“

Michal Hrušík probírá ve své práci různé aspekty vztahu Ruska ke svému „blízkému zahraničí“, tedy k asijským a evropským zemím, které byly po několik desetiletí součástí jednoho sovětského státu. Období po rozpadu tohoto státu dělí na fázi volnosti, fázi integrace v rámci SNS a nakonec současnost (počínající s nástupem Putina k moci), kdy Rusku začíná této multilaterální struktuře upřednostňovat bilaterální vztahy. Jednotlivé kapitoly jsou věnovány vztahu Ruska ke Střední Asii, Zakavkazsku, Moldavsku a nakonec Ukrajině a Bělorusku. Samostatnou kapitolu věnuje autor energetické politice Ruska vůči zemím v postsovětském prostoru. U každého tématu zařazuje postsovětskou politiku Ruska do historického kontextu, když stručně připomíná vývoj minulých století.

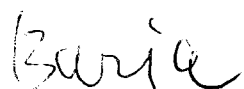
Východiskem práce je realistická teze, že Rusko jako bývalá supervelmoc a současná velmoc nutně sklon udržovat či posilovat svůj vliv vně svých hranic a bránit se pronikání ostatních mocenských center do postsovětského prostoru. Relativně nejjednodušší situaci představuje podle Hrušíka většina středoasijského prostoru, kde Rusko nemá vážnějšího vyzyvatele, nepočítáme-li Čínu, která má ještě svou největší sílu před sebou. Komplikovanější je situace v Zakavkazsku, kde má Rusko spolehlivého spojence pouze v Arménii, zatímco Azerbajdžán rozehrává dvojí hru a Gruzie se od nástupu Saakašviliho netají touhou přeběhnout k západnímu mocenskému bloku. Ještě hůře je na tom Rusko na Ukrajině a v Moldavsku, jimž Hrušík předpovídá začlenění do severoatlantických struktur, byť stále není jasné, jak by se v takovém případě řešil problém separatistického Podněsteří.

Velmi podnětná je kapitola věnovaná energetické politice. Hrušík v ní nejen analyzuje ruskou strategii energetického vydírání vůči jeho sousedům, ale také dobře popisuje problém Kaspického moře a poziční boj o rozdělení jeho ložisek.

Michalu Hrušíkovi se podařilo napsat důkladný a systematický přehled hlavních problémů ruské politiky vůči zemím postsovětskému

prostoru. Čerpal přitom z nejnovější odborné, publicistické i knižní produkce k tématu. Práce má jasnou a přehlednou strukturu a svědčí o důkladné znalosti dané problematiky. Z těchto důvodů ji navrhuji ohodnotit jako *výbornou*.

Pavel Barša

Handwritten signature of Pavel Barša in cursive script.